

Paulus mo surat ahana Timotius hup

¹⁻² Ano dang tīnīnak de wasalna Timotius Bak hap,

Paulus onakon:

Dawem! Zen Alap mo dwam gwibin sin ki lwak, zep kirekam Kristus asa dam tasikī-dekam de hēndep de gwēn hap de ol dawemsa gol halada gwen hapye, men kirekam Alap gu-gubiridakake, Kristus Yesus hon de ēngaya gwen hap dena.

Nēre mae mo Bian Alap ne Bian Kristus Yesus ne sa kwasang-kwasang zemka mam tangankam ebe hap ol gweblala. Hen em zēre nik mo taha terenak esa gwē gwerā.

Timotiussu kim udobe naban dikim gwē gwen hap tītī takake:

³ Em kim Kristussu taīblīblaka, dekam zebe gwēka- san de ēre mo wasal wē tan tangan. Ēe in zebē ebon onakon hen-henkam Alap hap dawemna gol gweblanan, hen zebē yaklam denaban kam denaban ebe hap Biansa abe ta tine gwenan. Sap ēe hen ēre mo auyan-aza osanē ang gwe-gwenan, in zebē alp gwe tine gwenan- enho kles gwesīn srēm kam de Alapsa abe ta tine gwenkamye.

⁴ Timotius, ēe namaē eno nwe go-hona enlala gwe-gwizim'in- men kime aban syak ē'anaka, dekam denaye. Ēe in zebē tangan emsa de etan

zertowen hap dwam gwe-gwe'an, sap zen dekam tangan sa ano isrip-srina taman kinil.

⁵ Hen ëe mae habë ebon onakon Alap hap dawemna gol gweblanan: Sap ëe mesë eno enhona anakan tame tak, “Zen eiwa tangankam Yesussu taïbliblaka. Ëk enkam hom.” Eno anena Yunike hen we abuna Lois Bak zen hen kirekam laïbliblak, in zebe em hen zëno nik mo kim taïblibla'ara.

⁶ Zen in zebë emsa enlala sobla'an: Ëe men dekamë ep tahana tehabla inek, dekam mensa sosonna Alap ebe hap golblaka, desa em syauk mo kim bubung gul gwen.*

⁷ Sap Alap zëre mo Enhona mensa nöp zer gwizimnira, zen aïrinni tawa naka hom. Zen sosen enna, kwasang-kwasang enna, hen zënaka de zerinik gwe-gwenna. Zep Zen de nëbon mae ing gwe henkam, nen kirekam esa hen lowehe gwer.

⁸ Zep bahem saher gwe-gwen- Bian Yesus hup de olsa de tonbirida gwen hapye. Hen bahem anakare hap saher gwe-gwen, “Paulus bwinak gwë'ara.” Sap ëe Bian mo ol dawemsa de golasas gwe-gwen jal habë awe gwë'an. Sosonna mensa Alap nöp gol gwizimnira, desa en em blol gwe-gwibin- anakare enlala naban, “Ëe hen sap asa Bian Yesus hup de jal hap Paulus mo kim karekna goltowe gwer.”*

⁹ Nen kirekam de enlala naban nen lowehe gwen, sap Alap mes nësa ngaya tabirki hen nësa kwang guludaka- dekam de enho lalak

---

* **1:6 1:6** 1Tim. 4:14   * **1:8 1:8** Rom. 1:16; 2Tim. 2:3; 2:9

enkam zëre en onak lowehe gwen hapye. Nen home banakare maesa syal eibik- dekam de Zen nësa ngaya tabin hip denaye. Hwëna zëre mo kwasang-kwasang hap ki kirekam nësa kalang gwibiridaka. Zen orep mes nësa kirekam Kristus onakon kwasang gwibirida'anka- men dekam hëndep okamana ansa syal gwibir srëm gwe'ankake.*

¹⁰ Hwëna Zen nër hom nöp zëre mo kwasang-kwasangna insa goltreizimki- nësa de ngaya tabin hip de Zini insa kim zer sonezimkike. Sap nen menkam eine juwen zi mo ora san ëgwa ha'ak, hwëna Yesus zep orana insa tayalsikî. Dekam zep hwëna zëre mo ol dawemkam nëbe mae hap hëndep de ëngaya gwen hap de orana sal tazimki.

¹¹ Asa in zep dam tasikî hen zer soneka- dekam de ol dawemna insa gol halada gwen hap hen tawa ta gwibin hip.

¹² Ëe in zebë karekna goltowe gwenan, hëndep angkam zebë bwinak awe gwë'an. Hwëna ëe homë kire hap saher gwe-gwenan, sap ëe mesë Biansa tame tak- men Zëbonë yaïng gwe kinî gwenanye. Zep ëe tawana: Zëre mo nganak de syala men zep asa taïblablaka, Zen sa desa kara gul gwera- hëndep zëre mo lwa halzan yaklanak de hata'ak.*

¹³ Timotius Bak, eno tawa tabinni, zen diki

---

* **1:9 1:9** Ef. 2:8-9; Tit. 3:4-5   * **1:12 1:12** Ayat 12 mo aumwa topnak awe, zëno dam gulsunnu dan-dan. Ahana anakan: Zep ëe tawana: Ëre mo enhona mensaë zëno tahanak drënek, Zen sa desa kara ta gwera- hëndep zëre mo lwa halzan yaklanak de hata'ak. (Mzm. 37:5)

ëre mo tawa tabin sin de ang gwëk. Dekon bahem golsyalhe gwen. Zep Kristus en osan em dam gwesikhal gwen, dekam eno Biansa de taïblihan hap de enlalana sa mam gwerä, hen zëno kim esa aha zisi kwasang gwibirida gwerä.

¹⁴ Alap mo Enhona Zen man nësa golëlowehe gwenda, zep zëno sostonkam emki dawem enkam ere mo syala insa kara gul gwen- Zen men kire hap emsa taïblihakake.

¹⁵ Ena mese abe hap dena ansa salka: Tïngare Asiak de Kristen zini, men zen sap menkam asa bwinak du në gweblak, zen mes asa hli dasik. Hëndep aumwa hap Pigelus Bak ne Hermogenes Bak ne asa hli laka.

¹⁶⁻¹⁷ Diki Onesiforus Bak Swe, zen en nama maka asa zergwë gwe'ara. Zen hom ano bwinak de gwëna an hap saher gwe-gweka. Hëndep zen kim Romak awe hata zaka, zen man asa të gwebla'anka, hëndep ki zep asa hla taka. Zen man asa sam tasik gwe zaka, hen ano enlalasa ap tatete ta gwebla zaka. Zen diki Bian sa kwasang-kwasangna zëno we wal walas hap gol gwizimdi.

¹⁸ Ena tawana: Zen hen Efesusk dawemkam ano tahana ap zitri so gweblaka. Zep diki Bian Yesus sa zëre mo kwasang-kwasangna zëbe hap mam gulblula- Zen de etan lwahal zankam.

2

Timotius dikim jana nabare zi mo kim tatetekam gwë gwen hap de ol:

¹ Zen zep, tane tol, emki Kristus onakore kwasang-kwasangnak tatem zaun.

² Mensa abon onak zi beya mo ngirinnik sane gwe-gweka, zen desa em hwëna aha zi hip etan ayang gul gwizimdin. Ere mo anakarekam de taiblibiridan zi hip em ayang gul gwizimdin, “Zen sa hwëna aha zi hip etan ayang nul gwizim.”

³ Anakare enlala naban emki tatem zaun: “Ëe an hen zen ahana- Kristus mo jana nabare zi niye. Ëe sap asa hen zëbe hap de jal hap karekna goltowe gwer.”

⁴ Jana nabare zini zen mam zik mo gubiridan en san ang ta gwenan. Zen bëjen aha syalak ëhir-hir gwen, sap zen man mam zik dikim sam gwesibirida gwen hap ëdwam gwe-gwenan. Zep emki hen kirekam nère mae mo Mamna Kristussu enlala gwe-gweblan.

⁵ Men ki hen bolasa de asyas gwe-gwibin zini: Zen de peraturan san ang ta gwen srëmkam, zen bëjen asyas hap de hadiana insa gul irin.

⁶ Ahana hen ki: Nga syal gwe-gweblan zini, syal-syal wenya, zen zen sa lamkam ngana in kore eini dawemkam gul iri.

⁷ Ano ola ansa emki enhonak lonen. Alap dekam sa ebe hap golblala- dekam de kitak tame gun hup denaye.

⁸ Em de tatem zaun hup, diki Bian Yesussu em anakan enlala gwe-gweblan: Zen teipsin zini Daud Bak onakon saltilki, hwëna Desa man dak. Hwëna Alap zep etan tin nikon ngaya taka- ëe men kirekamë zëbe hap de ol dawemna gol halada gwenanke.

⁹ Ëe in hen zebë angkam jal zi makan bwina-
awe karekkam gwë gwenan. Hwëna Alap

onakore ol dawemsa bëjen bwinak mat gulsun.
Zen wet sonkam.*

¹⁰ Hwëna ëe an zebë anakare enlala hohle tan naban gwë gwenan, “Ëe sap asa karekna goltowe gwer. Diki mensa Bian Alap Kristus onakon de ëngaya gwen hap dam tasibirki, zen dikire kitak Bian zëre mo sërkam de ngatannak yaing gwëk- zao deka hëndep denaban lowehe gwëk.”*

¹¹ Zep nen dikim tatem yaun hup, Kristen zini nëno mae mo kirekam de taïblibinni ansa nen enlala ei gwibin:

“Kristus sa nësa hëndep denaban golëlowehe gwera- nen de anakan ëenlala gwe-gwenkamye, ‘Yesus kim tilki, Zen abané lik.’

¹² Nen de tatem ëzaunkum, nen esa lamkam Yesus zëre mae han irik il gwer.

Hwëna nen de zi mo inik Yesusu anakan zabebankam, ‘Ëe an Zëbon de ang gwe-gwen zisi hom,’ ki hwëna Zen hen sa nësa gubiridala, ‘Zen Asa de ang gwe-gweblan zisi hom.’*

¹³ Nene Yesusu de taïbliblan nakon etan ësin gwe hana'ak, hwëna Yesus nama sa zëre mo nësa de gu-gubiridan ola syal gwe-gwibir-zimdi. Sap Zen hom wet gwesik gwenda. Zën sa nësa etan tatete ta gwibiri.”*

---

* **2:9 2:9** Plp. 1:12-14 * **2:10 2:10** Kol. 1:24 * **2:12 2:12** Mat. 10:33; Luk. 12:9; 1Ptr. 4:13-14 * **2:13 2:13** Rom. 3:3-4; Bil. 23:19

Kristus mo nganak de dawemkam syal gwe-gwen hap de ol:

¹⁴ Emki Kristen zisi anakan enlala sobirida gwen, “Èe Bian Alap mo nwenaké emsa titi tabi'in: Bahem Alap mo olak de ol-gunsu keisa-keisa gwe-gwibin.” Kirekam em titi ta gwibin, sap kirekam de keisa-keisa gwibinni, zen waba hap. Sap zen kire nakon zère mae mo Biansa de taiblìblan nakon èaltìl gwenan.*

¹⁵ Dawemkam emki alp gwe-gwen- dekam de Alap emsa anakan sam gwesik gweblan hap, “Zen dawem enkam ano nganak syal gwe-gwe'ara.” Dam-dam enkam em Alap onakore ol dawemkam tawa ta gwibin. Dekam em molye zère mo nwe kara gwennak saher gweka.

¹⁶ Auhu-kama enlala zi mo totore tawa tabinsi emki langa gulsun. Sap kire ol san de ang tankam, dekam zini Alapsa man langa dasik gwenan.

¹⁷ Kirekam de tawa tabinni, zen men kiye-kwae yala. Himeneus ne Piletus ne zen kirekam de kwae naban.

¹⁸ Zen mes eiwa de ola kon olsyal heka-anakan de yasik la gwibinkim: “Kristus molya emsa juwen nakon ngaya tabirki, sap zisi de kirekam juwen nakon ngaya tabin hip dena mes lwak.” Zèno nik mo ol san de ang tankam, zep hëndep ahakon Kristussu de taiblìblan nakon etan lwan dahak.

¹⁹ Hwèna nen de zè tatem èzauk gwen hap dena, Alap mes ngìrìn gol te makan Kristussu

---

* **2:14 2:14** Tit. 3:9; 1Tim. 4:7

nëbe mae hap ik tüzimki. Zëbon onakon zebe anakan dam ulsuk gwenan, “Bian mes zëre mo hlil irin wenya nëno mae mo bosem-sena kitak tawa gwibiridaka,”* Ahana dam gulsunnu hen anakan, “Men zen ëgu gwenan, ‘Èe an Biansa de ang gwe-gweblanna,’ hwëna karek gol gwensa zen baes tan.”

²⁰ Men kiye, te-ala beya zi mo golak de piringni: Ahakon emaskam dena hen perakkam dena. Hwëna ahakon hen ki totore piringni- kama ngatdarakkam dena hen tenya korena. Totore piringni, zen mwin-mwankam dep dena. Hwëna dawem-dawem wenya, zen tembane yawal ennak dep dena.

²¹ Zep hen kirekam, men nara zëre mo enhosa kirekam-kirekam karek nakon lalak tanna, zen sa Alap mo nwenak gwëra- san de emaskam de piringni kiye. Bian sa desa sam gwesiblila, hen syal dawemsa sa zep wei yul soneblala, sap zen kire hap mes hohle gweka.

²² Zen in zep, Timotius Bak, emki wal sei-siwir mo hole-hle enlalana langa tasik gwen. Hwëna a kire orasa em të gweblan:

Dekam de dam-dam enkam gwë gwen hap dena,
 Biansa dikim dawemkam taïblïblan hap dena,
 dekam de aha zisi kwasang gwibirida gwen hap
 dena,
 hen aha-ere enlalakam de lowehe gwen hap
 dena.

---

* **2:19 2:19** Bil. 16:5; Yoh. 10:3-5; 10:14-16; 10:27

Sap tüngare zini men zen enho zon tasiblin naban Bian Yesussu betek në gweblanan, zen kirekam lowehe gwenan.

²³ Enlala joblo-top zi mo ëkeisa-keisa gwe-gwen san em bahem ang gwe-gwen. Zen waba hap. Ena tawana: Zen dekon zini ëdarak gwe-gwenan.

²⁴ Hwëna Bian mo nganak de syal ta gwen zini, nen bap nen ëdarak gwe-gwen, hen bap nen nabakam jal ta gwen. Nen diki enlala sae-sae naban nen eiwa de enna kim tawa ta gwibin.

²⁵ Zini men zen nëbon mae onakon ëdrak gwe inehal gwenan, nen hwëna ol sin-sinkim nen etan eiwa de ora san dep titi ta gwibin. San ha dekam Alap sa zëbe mae hap dekam de ëhalen hap dena golzimdi- hen eiwa de ora san dikim etan lwanda han hap denaye.

²⁶ Zen eiwa mes dowal mo kigi mo zolak ëkyanhek, in zep zëno dwam gwibin sin ang ta gwenan. Hwëna nen de kirekam mas gwibirida gwenkam, Alap wëhë golzim'inka?- dekam de enlala mamakna insa tapbla tan hap denaye.

3

Aumwa hap de yaklanak dep de ol zim-zim:

¹ Hwëna ansa emki enlala gwe-gwibin: Aumwa hap de yaklana an zen angkam lwa se'an, dekam okamana an sërkam tangan sa karek gwe zaher.*

² Sap dekam zini beyakam sa anakan lowehe gwer:

---

* **3:1 3:1** 1Tim. 4:1

zère en mo timsi de ngalap gwe-gwibin,
 te-alasa de ensa lwa gweblan,
 zère en mo boresa de mam gul gwen,
 sèrkam de zèna-zèna gwe-gwen,
 aha zisi de lamang ta gwibin,
 an-bi zemka bëjen betek gwizimdin,
 Alapsa bëjen enlala gwe-gweblan,
 wal bose zemka bëjen anakan gublun, “Ema tol
 asa sam tala.”

³⁻⁴ Hen bëjen kwasang gwibiridan,
 zi bosyan hap de jalsa lam gul gweblan,
 boton ol gol halada gwen,
 wal bosyansa de golègu gwen,
 darak sosen,
 zènaka bëjen zerinik gwen,
 dawem enlalasa bëjen zer irin,
 bolte-bolte enlala enkam de gwë gwen,
 totore-totorekam de gwë gwen,
 syan-syan enkam de lowehe gwen,
 hwëna Alapsa bëjen enna lwablan.

⁵ Kire zini zen ëk enkam anakan ëgu gwenan,
 “Ëe an Kristen zi.” Hwëna zen man baes ta
 gwenan- Alap de zère mo sosenkam zëno mae
 mo lowe hensa li yul sone gwizimdin hipye. Zep
 kirekam de zisi emki langa tasik gwibin.*

⁶ Ahakon hen we walsya gol-gol san aningkim
 yasik da gwibirin. Zen anakare we walsya
 karek san dep titi da gwibirin:
 enlala sin-sin wenya,
 enlala hole-hle beya wenya,

---

* **3:5 3:5** Mat. 7:15; 7:21; Tit. 1:16

hen kirekam-kirekam karek hap de enlala
 ödowe hanan wenya.

⁷ Kirekam de we walya man ësam gwesik
 gwenan- ol ësesa de ësane gwe-gwen hapye.
 Hwëna zen bëjen anakan klis gun, “An eiwa
 dena. An boton.”

⁸ Men kirekam orep Yanes Bak ne Yambres Bak
 ne * Musasa tru-tru ul gweblaka, zep yasik
 tabin hip de zini in hen kirekam angkam eiwa
 de tawa tabin nik tru-tru nul gwe'an. Zen mes
 enlala nakon ëhai gwëk. Zen mes tangan
 Kristen zi mo taïblibin nikon ëlanga gwesik,
 hwëna totore tawa tabinsi daïbli gwibirin.

⁹ Hwëna kire zisi molya holokam ang neibirida
 gwëk. Sap nabakam sa anakan dam dasik
 gwibir, “An enlalana joblo-topna,”- men
 kirekam hen orep de auyan-azana zi darena
 insa dam nosusukke.

*Timotius de kirekam Alap hon tal gwesin hip de
 ol:*

¹⁰ Hwëna Timotius Bak, em ano tawa tabinni
 tawana- hen ano gwëna, hen ano dwam
 gwibinni dekam de enho kles gwesin srëmkam
 gwë gwen hap denaye. Hen em mese asa
 anakan tame taka,
 “Zen Biansa de taïbliblannak tatem zauk
 gwenda.

Wal bose wal zemka de kwasang gwibirida
 gwen hap alp gwe-gwenda,

---

* **3:8 3:8** Yanes Bak ne Yambres Bak neka, Yahudi zini kirekam
 bose nosok Mesirk de meiyer golzauk gwen zi darena- men zen
 Musasa tru-tru ul gweblakake. (Kel. 7:11; 7:22; 9:11)

hen nabakam hom jal gwe-gwenda.”

¹¹ Asa kim Yesussu de taibliblan srēm wenyā ēna Antiokiak, Ikoniumk, hen Listrak karek da gwek, dekam em hen zēwe gwē'an^{*}. Zep em mese dekam asa anakarekam kara ta gwēka, “Zen sap kareksa goltowe gwenda, hwēna nama tatetekam zauk gwenda.” Hēndep dekam man Bian tīngare abe hap de jal zi mo taha nakon asa zeser sone gwēka.

¹² Asa en molya kirekam nē gweblak. Hwēna tīngan men zen Kristus hon de ētal gwesīn hīp ēdwam gwe-gwe'an, desa hen kirekam sa karek da gwibir.

¹³ Hwēna enlala karek zini hen yasik tabin hip de zini sa etan zēre mae mo karek-karekna esek nulse zahe gwer. Zen sap aha zisi yasik da gwibirin, hwēna zēna hen hom anakan tame nul gwenan, “Hare ēe an syauk sun dep am gwē ha'an.”

¹⁴ Zep tane tol, men desa emsa tawa da gwek, em mese hēndep dawemkam taiblibirki. Zep zen zēwe en tatem zauk. Sap ēe in zen emsa tawa la gwek, em mese dawemkam asa tame tabirki.

¹⁵ Em betek nakone Alap mo ola tame gulku. Alap mo ola, zen dekon zep enlala blala hata gwenda, dekam zep zini ēngaya gwen hap de orana dam dasik gwenan- Kristus de taibliblankam.

¹⁶ Sap Alap mo ola mensa ale nuk, zen kitak Alap zēre mo Enho nakore naka. Hen zen dawem tanganna-

---

^{*} **3:11 3:11** Kis. 13:14-52; 14:1-20

dekam de tawa ta gwibin hip,
 oto tasik gwibin hip,
 halen ta gwibin hip,
 hen ora dawem san dikim dam tasik sone
 gwibin hipye.*

¹⁷ Alap mo nganak de syal ta gwen zini, nen de
 desa enhonak lone gwenkam, dekam esa
 anakan tame ul gwer, “Ëe kirekam asa syal
 gwe-gwer.” Hen banakare maesa de goltowe
 gwenkam, dekam nëno mae mo enlala blala sa
 sowehe gwera.

4

¹ Timotius Bak, ëe ola ansa Alap mo nwenakë
 ebe hap hli yulblu'an- hen Kristus Yesus mo
 nwenak, men Zen sa zëre mo irik gïnsi golhata
 zalake. Zen sa dekam juwen wenyaka hen
 nama de ëngaya gwen wenyaka klis gul zula.
 Zep Timotius Bak, Eirzi-Bia yawal mo nwenak
 ëe ama emsa gublu'an:

² Alap mo olsa em tonbirida tine gwen- sap
 sane gwen hap de ëdwam gwennak, sap
 ëdwam gwen srëmnak. Emki dekam oto tasik
 gwibin, hen udobe naban jalse gwibirida gwen,
 hen titi ta gwibin, hen ol sin-sinkim em
 dawemkam tawa ta gwibin.

³ Sap molya holo gwek, dekam sa zini
 anakarekam lowehe gwer:
 Eiwa de tawa tabinsi de ësane gwenna sa baes
 tal,
 hwëna zen guru-guru ësesa sa beyakam
 deibirida gwer.

---

* **3:16 3:16** Rom. 15:4; 1br. 4:12

Desa sa hwëna nenbirida gwer, “Asa ëre mae mo dwam gwibin en san tawa la gwibik.” Zep sa hëndep zëre mae mo hole-hle en san tawa da gwibir.

⁴ Zen dekam sa hwëna eiwa de olsa de ësane gwe-gwen hap zëno mae mo ini ëmat-mat gwizim.

Hwëna auyan-aza zik mo ëpba olsa sa srën li nul sone gwer- dekam de zëre mae mo dwam gwibin dërek san dep syan nahlan hap.

⁵ Hwëna Timotius Bak, emki enaka kara ta gwen. Kareksa de goltowe gwennak tatem em zauk gwen. Yesus mo bosesa de salbin srëm zi sin dep emki ëngaya gwen hap de ol dawemsa golzim halada gwen. Em Alap mo nganak de syal gwe-gwen zi, zep syala insa dawem enkam em sul sonen.

⁶ Sap ëe nabakam asa emsa hli tal, hen ano kala nabakam sa wet sol- men kiye, dombasa de Alap hap zïp soblanna.

⁷ Ëe mesë ëre mo syala sul sonek. Ëe jana zi mo kimë Yesus hup de ol dawemna golasas gwe-gwek. Yesusu de taïblïblan nakon homë mae syalhek.

⁸ Ëe insa kirekam tatem zauk gwek, zep angkam abe hap de mire sigina Bian man ap golkara gwebla'ara. Yesus Zen dam-dam enkam de klis gun hup de Zini Zen. Zen kim de nësa klis gu'un zaka, Zen dekam sa abe hap golblala. Abe en hap molya golblaka, hwëna tïngan men zen zëre mo lwa halzan hap de yaklana anakan

enlala në gwebla'anke, “Diki nabakam zen ki lwan,” Zen zëbe mae en hap sa kap tazimdi.

Paulus kim syal betekna Timotius hup golblakake:

⁹ Emki dawemkam alp gwen- dekam de nabakam asa duweblazan hap.

¹⁰ Sap Demas Bak mes asa hli ta guk halka. Zen auhu-kamana ansa ensa lwa gwibi'ira, hëndep zep Tesalonika san dep heya gweka. Ëe mesë Kreskes Baksa Galatia san dep zer sonek. Hen Titus Baksa Dalmatia san debë zer sonek.

¹¹ Lukas Bak en hanë nama ë'an. Markussu kwang ta kïnzi. Sap zen airis- ano tahasa de tri son hapye.*

¹² Ëe mesë Tikikus Baksa Efesus sun dep zer sonek. †

¹³ Song gwe zankam, Troask ano baju sal-sala teisya kinzi. Karpus Bak mo golakë hli sok. Hen ano bukuna lop ta kïnzi- nonol tangan dawem-dawem wenyaka. ‡

---

* **4:11 4:11** Markus in san ha zëno aha bosenä Yohanis? Zen san ha men zen nonol ol dawemsa de goltën dannak Paulus ne Barnabas neka heya gwenkam hli so guk halkake? (Kis. 12:12; 12:25; 13:13; 15:37-39) † **4:12 4:12** Paulus mae hap mes yap Tikiku'u zer soneka: Timotius mo weinak dep de Efesusk syal gwen hap. ‡ **4:13 4:13** Insa “dawem-dawem wenyä”kam ale gulku, Yunani olkam “tweran sopkam de buku”kam ale gulku. Kire bukuna zëno kitak de halamanna tweran sop en nakorena. Desa te-ala mamkam kap da gwék. Zep san ha totore bukusa hom enlala gweblan daka, hwëna Alap mo ola bare naka mes yap. Aha dam gulsunnu hen: San ha bukuna in zëre mo tahakam de ale nabare naka?

14 Tembaga nakon de kire-kire yang ta gwibin hip de zini in, Aleksander Bak, § zen mes asa dawemkam karek taka. Hwëna zen sa Bian onakon hlaulu.

15 Em hen em terya-tya gweblan, sap zen sërkam nëno mae mo tawa tabinsi husus gwe-gwibi'ira.

16 Pemerinta mo mam-mamna kim nonol asa taken-taken nëblak, dekam zini hom tangan asa nërzauk sonek. Tingan man asa hli da gukhak. Dikire Alap zëno mae mo karekna insa tap gulsuzink.

17 Hwëna Bian Zën zep asa golek de ta zaka, hen sosonna ap golblaka- dekam de zëre hap de ol dawemna insa sowe henkam Yahudi srëm zini insa tonbiridan hapye. Bian dekam zep asa zëno mae mo jana ngï nakon zeser soneka- ëe dikim etan ëngaya gwen hap de ol dawemna insa tïngare Yahudi srëm zi hip golluwe gwizimdin hipye.

18 Zep Bian Yesus sa tïngare zi mo jala kon asa hïl tï sone gwerä, hëndep Zen sa asa drëne sera- zëre mo irik gïnnik de gwë gwen hapye. Dikire zëre mo bosena teip nulsuk gweblak-hëndep denaban! In eiwa.

19 Priskila ne Akwila neka guzim, hen Onesiforus mo golak men zen lowehe gwenan,

---

§ 4:14 4:14 San ha Aleksander in, men zëbe hap denaka hen Nonol Timotiusnuk ale gulkuke? (1Tim. 1:19-20nak) Ahana "Aleksander" kam de bosena Kis. 19:33-34nak. Aleksander in mae hap mes yap Paulus mo tawa tabinni husus gwe-gwibirki: Sap zen tembaga nakon yang tabin dowal-dowalsa yang ta gwibirki- te-alakam de lirak ta gwibin hip.

desa kitak anakan gubirida, “Paulus dawem ensa ep gol sonezimki.”

²⁰ Erastus Bak Korintusk gwëka. Hwëna Trofimus Bak man sang-sang gweka, zebë Miletusk hli tak. *

²¹ Bahem dakal gwen, ki hwëna hi ngëp tamle gwennak esa song gwe zala. Yubelus Bak, Pudes, Linus, hen Klaudia Bak dawem ensa ebe hap nol soneblak. Hen kirekam- tingare awe de aya-wal oso wal omye.

²² Dikire Bian emsa zergwë gwek. Hen kitak em in zen iwe lowe he'an, dikire Bian mo kwasang-kwasangna ebon mae onak lwa gwek.

---

* **4:20 4:20** Erastus hup de ola emki Kis. 19:22 hen Rom. 16:23nak hlaun. Trofimus hup dena, emki Kis. 20:4 hen 21:29nak hlaun.

Orya
The New Testament in the Orya language of
Indonesia: Alap mo Ol Ęse, zere mo zi niban de ol
ziaha-en gu hup dena

copyright © 2005, 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Orya

Contributor: Pioneer Bible Translators

All rights reserved.

2025-07-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 8 Jun 2026 from source
files dated 9 Jul 2025

c93f518f-565f-570c-87e7-50d54e5ff0f6